Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Die Pergamenthandschriften

Badische Landesbibliothek

Wiesbaden, 1970

Aug. perg. 250

urn:nbn:de:bsz:31-8357

Visual Library

s. XII: † Melchius † Pabtizar portans hęc nomina † Caspar. Soluitur a morbo Xpisti pietate caduco = *Volkssegen gegen die fallende Sucht, ed. Mone, Anz. III (1834) Sp. 277 [Anz. II (1833) 62 dieser Spruch in anderer Faßung].*

95′ *s. XV* † Melchius † Baltisar † portans hec nomina † Caspar. Soluitur a morbo Xpisti pietate cadu^co *unten* Caspar Melchior

f. 1 .liber Augie maioris.

(1 *innere Seite des Vorderdeckels*)^r. In primo libro de diuinatione | Demonum. | In Secundo de vtilitate credendi | ꝻꝻ | In primo ''' | In primo libro De d | Dominus Dix^it ad me filius meus est stu | Iste liber pertinet ad Augiam maiorem

1′ *Bruchstück eines Reichenauer Schenkungsbuches* **(codex traditionum)** *s. IX, 2. Hälfte.*

//// et isti sunt fideiussores eius | Atto lib. I. Uuigleoz. lib. II. Uuoluine. lib. I· . . . et Adalberto comiti solid. Lx. *ed. Mone, Anz. III (1834) Sp. 136—137.*

Schild Augustinus de diuinacione demonum | Eiusdem retractacio de vtilitate credendi | Eiusdem ad Honoratum de vtilitate credendi | Eiusdem de penitencia | Mistica explanacio progenitorum | domini nostri Ihesu Xpisti

Holzdeckel mit grauem Leder bezogen; die 2 Spangen ab.

\+ **CCL.** *60 f. (1 c., 20/21 l.) 199 X 145, s. IX/X.*

f. 1—10 = 1 Quinio; 11—26 = 2 Quaternionen; 27—36 = 1 Quinio; 37—60 = 3 Quaternionen.

Glosa in epistolas canonicas.

f. 1′ Iacobus dei et. domini nostri Ihesu Xpisti seruus. dei et domini id est patris et filii. quia querum una est diuinitas . . . (12) . . . Mentis autem. cum unius mulierculę minis territus per deserta fugiebat Finit glosa in epistolam beati Iacobi.,

Incipit In Petri priorem. argumentum.

Simon Petrus filius Iohannis prouintiæ Galileæ . . . (23′) . . . scripsit cunctis per orbem Xpisti eclesiis se scribere designet.

Eplicit primae.

Incipit glosa epistolę secundę sancti Petri apostoli

Simon Petrus. et reliqua. Scriptum est in sequæntibus hebistole . . . (31′) . . . qui ideo longanimitær expectat ut plures saluentur.,

·/. Excerptum in epistolam Iohannis primam | Quod fuit ab inicio.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

et *reliqua*. Hanc epistolam beatus ap*ostolus*. Iohan*nes* de fidei et caritatis perfectione scripsit ... (50′) ... Na*m* et hoc int*er* simulacra reputabitur.

Excerptum in epistolam Iohannis secundam

Arg*umentum* Apostolus ad *sanct*am femina*m* scribit ... (52) ... et fideliu*m* semp*er* ad inuicem pax augescat et caritas.

Excerptum In epist*olam* *sancti* Iohan*nis* tertiam. Argum*entum*.

Gaium pietatis causa extollit ... (53) ... monstret extraneos.

Excerptum In epistolam Iudae apost*oli*. Argum*entum*

Iudas apost*olus* fr*atre*s de corruptoribus uię ueritatis ... (57′) ... sed ante omne sæculum et nunc et in omnia saecula sęculorum Amen

De diapsalmate

Verbum sela LXX interpretes Simmachus et Theodotio diapsalma transtulerunt. Aquila uero semper. Et puto aut musici cuiusda*m* soni *esse* signaculum aut certe p*er*petuitatem eoru*m* quæ p*re*dicta sunt indicari. ubicumq*ue* sela hoc e*st* diapsalma siue semp*er* adponitur. ibi sciamus non tantum ad p*re*sens tempus uerum ad æternu*m* *uel* quę secuntur *uel* quę p*re*cesserunt p*er*tinere. hæc Hieronimus. Uerum Augustinus putat ubi diapsalma int*er*ponitur p*er*sonaru*m* siue sensuum fieri p*er*mutationem. Ut sic*ut* sympsalma Grece uocum adunata copu(58)latio dicitur. Ita sit diapsalma uocum rupta continuatio.

Psalterium est ut Hieronimus ait in modum deltę litterę formati ligni sonora concauitas obesum uentrem in superioribus habens ubi cordarum fila religata disciplinabiliter plectro p*er*cussa suauissimam dicuntur reddere cantilenam. Huic cytharę positio uidetur *esse* contraria. Dum quod ista in imo continet illud conuersa uice gestat in capite., Hoc au*tem* genus organi canorum atq*ue* singulare aptatur corpori d*omi*ni saluatoris quo̅ sicut istud de altioribus sonat. sic illud gloriosæ institutionis sup*er*na concelebrat. Hoc apud Hebreos d*icitu*r nablum Ipsum uero psalmum Grecum constat *esse* uocabulum quem dictum quidem uolunt APOTUPSALIM. Hoc e*st* a tangendo. Nam et psaltrias cytharedas uocamus docto pollice modulationes musicas exprimentes. Psalmus est cum ex ipso sęculo instrum*en*to musico. id e*st* psalterio modulatio quędam dulcis et canora p*ro*funditur. Canticum e*st*. quando quis libertate proprię uocis utitur. Nec loquaci instrumento cuiquam musico consona modulatione sociatur. Psalmus e*st* hymnus alicuius metre (i) lege conpositus qui ad similitudinem p*re*dicti organi sup*er*nam nobis cognoscitur indicare uirtutem Framea modo contum modo lo-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

ricam modo gladium significat bis acutum. Ał Arnobius frameam inquit humanę litterę specialiter dicunt lan(58′)ceam regis. Nos autem frameam generaliter gladium in scripturis sanctis accipimus. Cynara quidem est. X. cordis coartata. hęc plectro percutitur. Nabla uero XII. sonos habens digitis tangitur. Cędrus non est utilis nisi succisa fuerit Nullos enim in sua radice manens proficuos generat fructus. sicut nec elatio. Hermon paruus mons iuxta Iordanen est positus. sicut Deuteronomii lectione cognoscitur. Accepimus inquit in tempore terram de manibus duorum regum Amorreorum qui erant trans Iordanen a torrente Arnon usque ad montem Hermon. Myrra mortem significat. quam pro hominum salute mediator suscepit. Gutta quę dicitur ammoniaca duritias curat aliqua necessitate contractas. quę pulchre incarnationi domini conparatur. quæ duritiam cordis humani sancta predicatione dissoluit. Cassia quę ani sunt fistula. dicitur redemptio generis humani per aquam baptismatis indicatur. quo̅ hoc herbę genus aquosis locis dicitur inueniri. His rebus et odor inest suauis ut merito sanctę incarnationi et uirtus herbarum et odoris suauitas conparetur. Ebur non ad solas diuitias intellegamus aptatum. sed quo̅ elephans cuius hęc ossa sunt nimię castitatis asseritur qui inter quadrupedia et sensu plurimo ualet et temperanter miscetur feminę suę. et coniuge secunda non (59) utitur. hoc pudicis feminis decenter aptatum est. Hysopus quamuis sit herba paruissima radicibus saxorum fertur uiscera penetrare. Hæc et internis hominum sauciatis probatur accommoda. et in libro Leuitico immolato sanguine intincta supra leprosi corpus septies solebat aspargi. Significans pretioso sanguine domini saluatoris maculas peccatorum efficaciter esse sanatas. Ramnus spinarum genus est permolestum. quod prius in herbam mollissimam pubescit. Sed ubi adulta ætate calluerit ramusculos producit acuminatos posteaque eius sudes durescunt in arboream firmitatem. Macheria est saxorum sicca constructio quę sine aliquo leuigamine inpense. in altum ducta conponitur. Timpanum est quod tenso corio quasi supra duas ut ita dixerim metas tibi ab acuta parte copulatas solet resonare percussum sicut hominum corpus dum pro domino tribulatione quatitur ad superna mandata dulcius temperatur. Aspidum Inmane genus est serpentum. quod naturali obstinatione uerba incantantium non perhibetur admittere. quia ne uerba eorum exaudiat suasque latebras derelinquat. unam aurem caudae suę inflexione dicitur obdurare. Alteram uero in terram deprimere. Pellicanus auis AEgyptia est ciconeis corporis granditate consimilis quę naturali macie semper affecta est. quo̅ sicut (59′) phisiologi uolunt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tenso intestino per uiscera quicquid ęscarum accipit sine aliqua recoctione transmittit. quę non gregatim ut cæterę aues uolat. sed electatione se solitaria consolatur. Quorum genus /· inhabitat /· stagnis. Aliud ut dictum e*st* in desertis secretisq*ue* uersatur. Nicticorax Gr*ece* dicitur noctis coruus quem quidam bubonem quidam noctuam e*ss*e dixerunt. Alii magis coruo magnitudine et colore consimilem que*m* specialiter in Asię partibus inuenire pot^s^se testantur. Istum sicut die fulgor abscondit. ita aduentus noctis p*ro*ducit. et contra consuetudines auium tunc magis uigilare et æscas querere incipit quando se in soporem animantia cuncta p*ro*ponunt. Passer e*st* auis parua sed minima sagacitate sollicita quę nec facile laqueis inretitur. Nec p*er* ingluuiem uentris æscarum ambitione decipitur. H*ec* p*ro*pter infirmitatem suam ^N^///e ut ipsa a p*re*datore capiatur. aut foetus eius serpentinis deuorentur insidiis. ad domorum fastigia celsa concurrit. Turtur auium castissimus una tantum copulatione contentus e*ss*e narratur. Frixorium e*st* sarmentaria ridum | *r. Rand* R | non nisi ad incendium aptum. Fulica mansueta auis et nigra est. anatie quidem paruior sed corporis positione consimilis quę in stagnis delectabiliter commoratur. Erinacius quem uocamus ericium. animal e*st* omnino timidum natura p*ro*uidente semper ar(**60**)matum. cuius cutem inuicem setarum sudes acutissimę densissimęq*ue* communiunt et refugium habet semp*er* in saxis. Topazion gen*us* e*st* lapidis pretiosum quod duos fertur habere colores. Unum auri purissimi et alterum ætheria claritate relucentem pinguedo rosea uerecundaq*ue* puritas uicinus lapidi chrisophraso magnitudine *ue*l colore qui maxime lampat cum solis splendore p*er*cutitur. Quam si polire uelis obscuras. si naturę p*ro*prię relinquas inradiat. Nasci d*icitu*r in insula Topazion quę est p*ro*uintię Thebaidę. unde et nomen accepit. Cristallu*m* e*st* In modum uitri p*er* numerosas hyemes glacies condurata et in duritiam saxi liquens admodum p*er*ducta substantia; Organum e*st* quasi turris quędam diuersis fistulis fabricata quibus flatu follium uox copiosissima distinatur. et ut eam modulatio decora conponat linguis quibusdam ligneis ab interiori parte construitur Quas disciplinabiliter magistrorum digiti reprimentes grandisonam efficiunt et suauissimam cantilenam. Cymbala sunt ex pręmixtis metallis paruissimae fialae conpositæ uentricula artificiosa modulatione conlisae acutissimum sonum delectabili conlaudatione restituunt.,

2 .lib*er* Augie maioris.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Schild Glosa In canonica*m* Iacobi | In Cano*n*icas Petri | Excerptu*m* In ca(noni)cas Ioh*annis* | In cano(ni)ca*m* Iude | De dyapsalmate

Holzdeckel mit grauem Leder bezogen; 2 Lederschließen, mit Metall beschlagen, wovon die untere abgerißen.

\+ **CCLI.** *96 f. (1 c., 17/15 l.) 199 χ 138, s. IX in.*

f. 1—64 = 8 Quaternionen I—VIII; ***; *65—96 = 4 Quaternionen* X—XIII.

Der Inhalt deckt sich mit cod. S. Gall. 94 s. IX.

f. 1 Lib*er* s*an*c*t*i Ambrosii ep*iscop*i contra hereticos.

Dauid. uno lapidis ictu Goliae frontem percutiens ... (**26**) ... Sed pater maior me est. amen amen. = *Faustini de Trinitate cap. 2—4 MBVP V p. 641—647 G = Migne XIII c. 49 D—69 C.*

26′ A^r^rii disputatio execranda et in omnib*us* repudianda.

.I. D*ominus* n*oste*r Ih*esus* Xρ*istus* d*eu*s unigenitus. primogenitus ... (**35′**) ... nunc et p*er* om*n*ia sæcula sæculorum. amen. amen.

Expl*icit.* Arrii. disputatio. = *serm. Arriorum inter Augustini opp. ed. Migne XLII c. 677—684.*

Inc*ipit* beati Agustini responsio. ad eundem;

.I. Eorum praecedenti disputationi ... (**64′**) ... unigenitus per quem facta sunt omnia. = *Aug. contra sermonem Arrianorum cap. 1—19 med., Migne XLII c. 683—697, l. 5 v. u.*

* * *

65 Ambrosius Valetiniano imp*eratori*

Et si superioris legationis ... (**72**) ... bellum tegentem uaḷe;; = *epist. 24, opp. t. II c. 888 B—891 E.*

Beatissimo principi et Christianissimo imperatori Valentiniano. Ambrosius ep*iscopus*

Cum omnes homines qui sub dicione ... (**80′**) .. intellegis p*ro*futurum;;;

81 Expl*icit.* epistula. s*an*c*t*i Ambrosii ep*iscop*i. = *epist. 17 t. II c. 824—828.*

Incip*it.* relatio Symmachi prefecti urbis Romae;;

Ubi primum senatum amplissimus ... (**88′**) ... Quid tale prouinciæ pertulerunt. = *Q. Aurelii Symmachi relatio 3 (a. 384) 1—17 rec. Gul. Meyer (Lips. (1872) p. 4, 23—9, 23; ed. O. Seeck, MG. a. a. VI 1 (1883) p. 280, 20—283, 13.*

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg